

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta tat-23 ta' Marzu, 2009

Avviz Numru. 34/2007

Perit Carmel Mifsud Borg

vs

Kurt Farrugia

Il-Qorti,

Rat ir-rikors fuq indikat datat it-13 ta' Frar, 2007, li permezz tieghu r-rikorrenti sejjah lill-intimat quddiem din il-qorti sabiex jghid ghaliex m'ghandux ikun ikkundannat:

1. Illi prevja dikjarazzjoni ta' din il-qorti li l-allegazzjonijiet kontenuti fit-titolu u fil-kontenut tal-artikolu intitolat "PN donation from government paid telephone line" ippubblikat fil-Maltastar.com tal-11 ta' Dicembru, 2006, (Dok A) – ta' liema pubblikazzjoni l-intimat hu l-

Kopja Informali ta' Sentenza

editur – huwa libelluz u malafamanti fil-konfront tar-rikorrent u ghandu bhala skop li jtellfu jew inaqqas ir-reputazzjoni tar-rikorrent;

2. Illi jhallas lir-rikorrenti dik is-somma li tigi likwidata minn din il-qorti ai termini tal-artikolu 28 tal-Kap 248 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra l-intimat ngunt ghas-subizzjoni;

Rat ir-risposta tal-intimat datata t-12 ta' Marzu, 2007, li permezz taghha rrisponda bil-mod segwenti:

1. Illi l-pubblikazzjoni msemmija mir-rikorrenti ma hijiex libelluza fil-konfront tieghu;

2. Illi inoltre l-fatti msemmija fl-artikolu ndikat mir-rikorrenti evidentement jikkonsistu f'rapurtagg gurnalistiku dwar materja ta' nteress pubbliku accettabbli f'socjeta` domokratika, kemm taht il-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet u Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem, kif ukoll taht il-ligijiet ta' l-Istampa. Jekk l-attur deherlu li gew publikati jew ixxandru inezattezzi, huwa kellu r-rimedju tar-rettifika taht l-istess Att dwar l-Istampa;

3. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, fejn tikkontjeni kummenti jew opinjonijiet, il-pubblikazzjoni in kwistjoni tikkonsisti wkoll f'espressjoni ta' l-opinjoni u apprezzament, jew *value judgement*, tal-gurnalist u hija *fair comment* maghmul in *buona fede* fuq materja ta' nteress pubbliku, ammissibbli kemm taht il-Ligi ta' l-Istampa, kemm taht il-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem;

Ezaminat ix-xhieda prodotta quddiem din l-istess qorti diversament preseduta;

Rat id-dokumenti kollha esebiti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-decizjoni ta' din l-istess qorti diversament preseduta datata t-23 ta' Marzu, 2009;

Rat ir-rikors tal-appell tar-rikorrenti datat it-13 ta' April, 2009;

Rat id-decizjoni tal-Qorti ta' l-Appell datata l-11 ta' Dicembru, 2009, li permezz taghha, ghar-ragunijiet hemm dedotti:

1. Hassret is-sentenza appellata;
2. Irrinvjat l-atti lura lill-ewwel qorti ghad-decizjoni skont il-ligi;

Rat il-verbal tar-rapprezentanti legali tal-partijiet datat id-19 ta' Mejju, 2010, li permezz tieghu nfirmaw lill-qorti li l-provi minnha mismugha diversament preseduta ghandhom japplikaw ukoll ghall-kompozizzjoni prezenti taghha;

Innotat li r-rapprezentanti legali fuq indikati ma pprezentaw l-ebda xhieda ohra quddiemha kif issa preseduta;

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi l-kawza odjerna tista' tigi sintetikament kompilata bil-mod segwenti:

1. Illi din hi procedura li hi limitata ghall-meritu tal-vertenza in dizamina wara li l-istess process kien analizzat u deciz minn din l-istess qorti diversament preseduta izda rinviat mill-Qorti tal-Appell;
2. Illi rigward il-meritu involut dan jista' sintetikament jigi sintetizzat b'dan il-mod:

Kopja Informali ta' Sentenza

i. Illi r-rikorrenti jokkupa l-kariga ta' Direttur Generali tad-Divizjoni responsabbli mis-Servizzi fi hdan il-Ministeru tar-Rizorsi u Infrastruttura;

ii. Illi fost id-diversi beneficji marbuta ma' din il-kariga hemm l-uzu ta' telefon b'xejn li jista' jintuza ghal skopijiet personali, bl-uniku restirzzjoni fir-rigward tidher li hi li jekk mit-telefon tad-dar residenzjali tar-rikorrent isiru xi telefonati ghal barra minn Malta u ma jkunux relatati max-xoghol tieghu, dawn ghandhom ikunu rifiuzi, (ara fol 19);

iii. Illi hu sottolineat ukoll li dan indikat fil-paragrafu precedenti japplika wkoll ghal donazzjonijiet li jsiru permezz tat-telefon, (ara fol 19);

iv. Illi jidher li hu l-istess utent, f'dan il-kaz ir-rikorrenti, li jiccertifika jekk it-telefonata estera kinitx intiza rilevanti ghax-xoghol tieghu jew le;

3. Illi l-kaz odjern jirrigwarda artikoli ppubblikati fuq is-sit elettroniku MaltaStar.com, fosthom wiehed intitolat "*PN donation from government paid telephone line*" li deher mill-11 ta' Dicembru, 2006, u ohrajn b'informazzjoni simili u bir-ritratt tar-rikorrenti;

4. Illi sintetikament dawn l-artikoli jghidu s-segwenti:

i. Illi r-rikorrenti ghamel id-donazzjoni in dizamina;

ii. Illi din id-donazzjoni ghamilha tramite t-telefon tar-residenza privata tieghu;

iii. Illi r-ritratt riprodott hu wiehed veritjier u ghalkemm parti minnu hi cirkondata b'linja hamra, ma jidhirx li gie manipulat;

iv. Illi effettivament l-istess rikorrenti jafferma fix-xhieda guramentata tieghu quddiem din il-qorti diversament preseduta li "... huwa minnu illi

Kopja Informali ta' Sentenza

jiena ghamilt din id-donazzjoni u din id-*donation* hallastha jiena qabel ma thallas il-kont tat-*telephone*, (ara fol 21);

v. Illi pero` jirrizulta li nonostante l-allegazzjoni tar-rikorrenti li hallas l-ammont minnu moghti bhala donazzjoni qabel ma thallas il-kont de quo hu biss suffragat minn ricevuti datati wara l-istess donazzjoni, (ara dokumenti mmarkati Dok CMB 1-3);

Ikkunsidrat:

Illi d-difiza tal-intimat hi bbazata fuq l-allegazzjonijiet tieghu li dak minnu rivelat fuq is-sit elettroniku minnu gestit:

1. Mhux libelluz;
2. Hu biss rappurtagg fattwali, preciz, u sancit bi provi materjali ta' materja t'interess pubbliku;
3. Illi ammessa ma' l-istess rappurtagg ta' fatt hemm kumment gust li hu legittimament espress;

Ikkunsidrat:

Illi dak allura li jirrizulta li effettivament sehh materjalment u li ta lok ghal din il-procedura, hu sintetikament is-segwenti:

1. Illi r-rikorrenti uza l-facilita' ufficcjali lilu koncessa minhabba n-natura tax-xoghol tieghu fuq indikata biex jeffettwa donazzjoni privata lill-organizzazzjoni politika partikolari;
2. Illi dan l-istat ta' fatt jirrizulta oggettivament riskontrat:
  - i. Kemm mill-kont mahrug mis-socjeta' li tiggstixxi s-servizz telefoniku in dizamina;

Kopja Informali ta' Sentenza

ii. Kif ukoll mill-ammissjoni guramentata tieghu fuq gia` riferita;

3. Illi ghalhekk ir-rappurtagg in dizamina kien essenzjalment jirrifletti l-fatti kif effettivament zvolgew u kif jirrizulta li kienu evidenzjati b`mod dokumentat;

Ikkunsidrat:

Illi tenut kont tas-suespost ir-rikorrent jemfasizza li ghalkemm huwa effettivament effettwa tali donazzjoni bil-metodu xejn ortodoss in dizamina, huwa xorta eventwalment irrifonda l-ammont dovut mis-sorsi finanzjarji personali tieghu;

Illi f`dan ir-rigward ghandu jinghad li l-intimat, qabel ma ppubblika, kellu fil-pussess tieghu u ezamina l-kont relattiv li ssuffragah, (ara fol 2);

Illi ghalhekk essenzjalment l-allegazzjoni meritu tal-procedura odjerna, li r-rikorrenti ghazel li jaghti donazzjoni lill-partit politiku b`dan il-metodu partikolari, tirrizulta abundantement assodata;

Illi di piu`, ghalkemm l-istess rikorrenti isostni b`qawwa li hu effettivament hallas ghal din id-donazzjoni mill-finanzi personali tieghu kif ghandu dritt jaghmel, xorta wahda ma jhassarx il-fatt li ghamel uzu impropriu minn facilita` ufficcjali moghtija lilu ghal skopijiet precizi marbuta biss mal-vicendi ufficcjali konnessi mal-karija li jokkupa;

Illi huwa pacifiku li donazzjoni ta' natura politikament partigggjana u allura kontra l-kundizzjonijiet pre-stabbiliti – speccjalment fi stat zghir u ultra-sensittiv ghal tali vicendi bhal ma hu taghna - bl-ebda mod ma jista' jiggustifika tali azzjoni, anke jekk sussegwentement, bhal ma sar fil-kaz odjern, min ikun ikkoncernat jaghmel tajjeb ghall-istess personalment;

Ikkunsidrat:

Illi dak li effettivament jirrizulta hu s-segwent:

1. Illi r-rikorrenti jeffettwa d-donazzjoni tramite l-facilita` lili moghtija in konnessjoni max-xoghol governattiv tieghu;

2. Illi hu abundantement pacifiku li din id-donazzjoni tmur lil hemm mill-mansjonijiet ufficcjali tar-rikorrenti u allura hi ovvjament t`interest pubbliku stante li l-pubbliku ghandu dritt ikun jaf bil-grad ta` prudenza li operaturi governattivi jistghu joperaw fil-mansjoni ufficcjali taghom;

3. Illi ovvjament, bhal kull cittadin iehor, ir-rikorrenti ghandu kull dritt li jaghmel dak kollu li hu lecitu biex igib il-kreditu tieghu `il quddiem, sakemm ovvjament dan ma jkunx statutorjament censurat jew ta` dannu ghal terzi;

4. Illi fil-kaz odjern jirrizulta li r-rikorrenti kellu kull dritt jeffettwa d-donazzjoni in dizamina, izda mhux tramite l-mezz li hu effettivament ghazel li jaghmilha bih – tant li eventwalment hallas ghall-istess mis-sorsi privati tieghu;

Ikkunsidrat:

Illi ghalhekk ir-rappurtagg gurnalistiku ta` dan l-istat ta` fatt jirrizulta li hu effettivament fl-interest pubbliku u jimmerita li jingieb ghall-attenzjoni tal-istess pubbliku – molto piu`, ghaliex bhala kundizzjoni ghall-uzu tal-istess apparat hemm mil-limitu statutorju li dan irid ikun esklussivament ghall-uzu ufficcjali – haga li d-donazzjoni de quo palezement ma ssodisfatx;

Illi kif jirritjeni l-Gately fil-ktieb tieghu “Gately on Libel and Slander”, l-Ghaxar Edizzjoni, p.312:

“ ... it has come to be recognised that the public has a legitimate concern in matters or events which the claimant might even be seeking to keep from the public gaze, or which have taken place in contexts

Kopja Informali ta' Sentenza

formerly regarded as private. As has been said more recently: '(W) whenever a matter is such as to affect people at large, so that they may be legitimately interested in or concerned at what is going on or what may happen to them or to others; then it is a matter of public interest on which everyone is entitled to make fair comment", (per Lord Denning M.R. fil-kawza London Artists vs Littler, 1969);

Ikkundisrat:

Illi ghalhekk fil-kaz in dizamina mhux biss jirrizulta li l-artikolu in dizamina essenzjalment irrifletta l-verita` tal-fatti esposti, kif del resto ammetta l-istess rikorrent, izda fih innifsu il-pubblicita` moghtija tammonta ghal materja ta' nteress pubbliku u ghax tikkoncerna lill-pubbliku in generali ghandu jkun ovvju li l-attivita` politika partiggjana minn ufficcjali gholja fis-servizz pubbliku ghandha tkun arginata u mhollija ghall-isfera legittima privata taghhom fejn l-oggettivita` fl-operat ghandha tkun garantita fl-oghla livell possibbli;

Illi ghaldaqstant, filwaqt li takkolji r-risposti kollha tal-intimat, tirrespingi t-talbiet kollha tar-rikorrenti bl-ispejjez.

Marisa Borg
Dep./Reg

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----